

KERKELIJK WEEKBLAD VAN
DE GEREFORMEERDE GEMEENTEN

AAMBINDER

Gereformeerde Gemeente Enkhuizen

02/05/2019
jaargang 97

nr **31**

Op 1 oktober 1996 gaat ds. J. Baaijens te Enkhuizen met emeritaat. Als hij daarbij terugblijkt op zijn ambtelijke loopbaan, merkt hij onder meer op: 'Elke gemeente bracht haar eigen zorgen met zich mee, maar als ik terugkijk, overheerst het goede. (...) We hebben het overal goed gehad. Het is me wel eens een wonder dat de Heere met deze jongeling zo zachtken heeft gehandeld, dat ik gemeenten mocht dienen waar ik een

goede band mocht ervaren, dat ik kerkenraden mocht hebben waar onderlinge liefde mocht zijn. Van onszelf zijn we niet van zulke lieve mensen, eerder zijn we het waard om weggeworpen te worden. (...) Er is veel tekort geweest. Als ik wat heb mógen doen, dan is het door Hem geweest. Aan mijn kant is er alleen maar beschaamdheid. Niet ik, maar de genade Gods die met mij was. Dat was het'.

De openbaring van de opgestane Levensvorst

Het woord ‘openbaring’ ziet op verschijning. Nadat de Heere Jezus is opgestaan uit de dood, is Hij verschillende keren aan de vrouwen en de discipelen verschenen. Hiermee wil de Levensvorst betonen dat Hij werkelijk uit de dood is opgestaan.

Dit was nu de derde maal dat Jezus Zijn discipelen geopenbaard is, nadat Hij van de doden opgewekt was.

Johannes 21:14

Als lijdende Borg heeft Hij Gods toorn over de zonde gestild. Door Zijn dood is de hitte van Gods gramschap geblust. En nu is Hij opgestaan om de duur verworven zaligheid ook door Zijn Geest toe te passen in zondaarsharten. Om als Koning van de Kerk Zijn volk te vergaderen. Om als een getrouw Herder Zijn schapen te leiden en onderwijzen.

Elke openbaring van Jezus Christus aan de Zijnen is een bewijs: ‘De Heere is waarlijk opgestaan’. Maar ook tot onderwijs. Zo ook in de openbaring aan het meer van Galiléa. Op bevel van de opgestane Heere zijn de discipelen vanuit Jeruzalem naar Galiléa gegaan: ‘Boodschapt Mijn broederen, dat zij heengaan naar Galiléa, en aldaar zullen zij Mij zien’. In gehoorzaamheid zijn ze gegaan.

Petrus, Johannes en nog vijf anderen staan nu op de oever van het meer. Maar hun Heere is er niet. De discipelen moeten na Christus’ opstanding ervaren dat hun Meester niet voortdurend bij hen is. Ze worden in deze tijd tussen Pasen en Hemelvaart erop voorbereid dat Hij niet telkens zichtbaar aanwezig is. Zo ontvangen ze onderwijs om meer en meer te leren leven uit het geloof. Hij komt en gaat op Zijn tijd. Hij openbaart Zich als Hij het nodig acht.

ds. H. van der Heiden,
Bennekom

Het net uitgeworpen

In deze tijd van wachten doet Petrus een voorstel: ‘Ik ga vissen’. De anderen stemmen in: ‘Wij gaan ook met u’. Dat de discipelen hun oude beroep van visser weer opnemen, betekent niet dat zij hun roeping van vissers der mensen verloochenen. De Heere heeft het bevel om als apostel uit te gaan nog niet bekrachtigd.

Hoopvol wordt die nacht het net uitgeworpen. Maar hoe groot is de teleurstelling: ‘In dien nacht vingen zij niets’. Dat ligt niet aan hun vakmanschap. Het lege net is Gods beleid, opdat hun Heere Zich na deze beproeving volkomen openbaart in Zijn heerlijkheid. Zo handelt de Heere nog met Zijn kinderen. Na een donkere tijd van strijd en aanvechting raken zij uitgewerkt, opdat Hij Zich zal openbaren als de volkomen Zaligmaker.

Na een nacht vol moeitevolle arbeid, gaan de discipelen weer richting de oever. Daar staat Jezus, maar zij herkennen Hem niet. Eerst wil de Heere hen nader onderwijs geven. Ze moeten ontdekt worden aan hun gebrek. Aan de openbaring van Christus aan de ziel gaat altijd de ontdekking van eigen armoede vooraf. De Heere vraagt of de discipelen iets te eten hebben voor bij het brood, enige toespijs. Maar kort klinkt het: ‘Nee’.

Jongeren en ouderen, ook wij hebben niets om de Heere aan te bieden. Wat is het nodig dat Gods Geest ons ontdekt aan eigen zonde en schuld en dat wij niets mee kunnen brengen waarmee we de Heere zouden kunnen behagen dan alleen maar: lege netten. Niets om mee te brengen tot de zaligheid. Want alleen Zijn verworven gerechtigheid redt van de dood.

Aan de rechterzijde

Dan spreekt de voor de discipelen nog onbekende Meester: ‘Werpt het net aan de rechterzijde van het schip, en gij zult vinden’. De discipelen zijn afgemat na een nacht vruchteloos vissen en toch luisteren ze naar de opdracht van deze Vreemdeling. Want Hij spreekt met Goddelijke autoriteit, het is een bevel met een belofte: Werpt uit en gij zult vinden. Het net moet naar de andere zijde. Al hun ervaring als beroepsvisser schuift de Heere aan de kant. Hun vakmanschap en ervaring tellen niet mee, maar het wonder van de almachtige God blijft over. En zo gaat het visnet die ochtend opnieuw

In dit nummer

4 Commentaar:
Red mijn ziel

6 Nabetrachting
op Pasen

20 Preken en lezen vanuit
de Heidelberger

- 2** De openbaring van de opgestane Levensvorst
- 3** Het zien op Jezus in Zijn leven [18]
- 5** 100 jaar De Saambinder [17]
- 7** Al deze woorden [18]
- 8** De taal der bevinding [32]
- 9** Besturen en toezicht houden is een vak [2]
- 10** Boekennieuws
- 12** Jeugdrubriek
- 13** Kerknieuws
- 13** Berichten
- 14** Kerkdiensten

overboord, maar nu op Jezus' bevel aan de rechterzijde. En dan voltrekt zich opnieuw een groot wonder: 'Zij wierpen het dan, en konden hetzelfde niet meer trekken vanwege de menigte der vissen'. Nu is het net vol, want het komt van de andere zijde, het komt van Gods zijde.

O, de zeven discipelen hadden Jezus niet herkend in Zijn komen, ook niet in Zijn spreken, maar nu herkennen zij Hem in Zijn wonderteken. 'Hij openbaart Zich aldus'. Geloofsogen zijn nodig om deze opgestane Vorst Messias te aanschouwen.

In het hart van Johannes breekt als eerste het geloof door. Hij ziet op het volle net met grote vissen. Dit moet het werk van hun Meester zijn, daarom spreekt hij tot Petrus: 'Het is de Heere!' Dezelfde woorden die steeds klinken als Christus Zich in Zijn verheerlijkt lichaam openbaart aan Zijn discipelen: 'Het is de Heere!' Johannes spreekt door het geloof, maar Petrus handelt door het geloof. Hij wil zo snel mogelijk bij zijn Heere zijn. Petrus gaat overboord en bereikt als eerste de oever. De anderen volgen met het volle net. Verwonderd zien ze dat Jezus al gezorgd heeft voor een brandend kolenvuur met daarop brood en vis. Nu zien de discipelen dat de Heere niets van hen nodig heeft. Alles is door Hem aangebracht. Jezus openbaart Zich aan Zijn discipelen als een allesvervullend God, Hij openbaart Zich met Zijn verheerlijkt lichaam, om te tonen dat Hij waarlijk is opgestaan uit de doden.

Volheid van genade

Ouderen en jongeren, zo wil de Zaligmaker Zich nog openbaren. In Hem alleen is alles te vinden voor lichaam en ziel, voor tijd en eeuwigheid. Door Zijn lijden en sterven heeft Christus alles aangebracht wat een doodschuldige zondaar mist. In Hem is een volheid van genade, waardoor Hij zondaren, die hongeren en dorsten naar Zijn gerechtigheid, met Zijn goederen vervult. De opgestane Levensvorst openbaart Zich in woord en wondertekenen, zodat Zijn discipelen geloven mogen: 'Het is de Heere'.

Wij mogen nog Gods Woord hebben, waarin Hij Zich bekendmaakt aan zondaren. 'Ik ben de Opstanding en het Leven; die in Mij gelooft zal leven, al ware hij ook gestorven; En een iegelijk, die leeft, en in Mij gelooft, zal niet sterven in der eeuwigheid'. Gelooft gij dat?

Het zien op Jezus in Zijn leven [18]

HOOFDSTUK 2

3. Van de profetische bediening van Christus

A. De titels van Christus ten opzichte van Zijn profetische bediening waren deze:

1. Soms is Hij genoemd: Leraar of Meester: 'Gij zult niet meesters genoemd worden, want één is uw Meester, namelijk Christus' (Matth. 23:10). Het woord dat hier gebruikt wordt, betekent: leraar, onderwijzer, leermeester of leidsman.
2. Soms is Hij genoemd: een Wetgever: 'Er is een enig Wetgever, Die behouden kan en verderven' (Jak. 4:12). De apostel spreekt van de inwendige beheersing der consciëntie, en in dit geval is God onze Rechter: 'De HEERE is onze Rechter, de HEERE is onze Wetgever, de HEERE is onze Koning; Hij zal ons behouden' (Jes. 33:22). In onze consciënties moeten wij geen andere stem dan Gods stem horen, geen andere leer in de kerk dan die van Christus, geen bedieningen, instellingen en godsdienst moeten worden toegelaten dan die Hij Zelf heeft ingesteld; en daarom, als mensen vreemde leringen inbrengen, wordt er gezegd: 'dat zij het Hoofd niet behouden' (Kol. 2:19).
3. Soms is Hij genoemd: Raad: 'En men noemt Zijn Naam Wonderlijk, Raad' (Jes. 9:5). 'Raad en het Wezen zijn Mijne; Ik ben het verstand, Mijne is de sterkte' (Spr. 8:14). Christus geeft de mensen door Zijn bediening raad, hoe zij de zonde moeten vlieden, hoe zij God moeten behagen, hoe zij de hel moeten ontgaan en hoe zij moeten zalig worden.
4. Soms is Hij genoemd: de Apostel van onze belijdenis: 'Hierom, heilige broeders, die der hemelse roeping deelachtig zijt, aanmerkt de Apostel en Hogepriester onzer belijdenis, Christus Jezus' (Hebr. 3:1). God heeft Hem als Zijn Ambassadeur gezonden om Zijn wil bekend te maken; Hij is niet ongezonden gekomen. Het woord zelf betekent een zending: 'Hoe zullen zij prediken, indien zij niet gezonden worden?' (Rom. 10:15). Laat allen hiervan kennismaken die lopen eer zij gezonden worden, want Christus heeft dit niet willen doen. Hij is gezonden, Hij is de Apostel van onze belijdenis.
5. Soms wordt Hij genoemd: de Engel des verbonds, aan Dewelke Gij lust hebt (Mal. 3:1). Christus was de Verkondiger van het evangelieverbond. Hij heeft het genadige voornemen Gods jegens Zijn uitverkorenen verklaard, hetwelk in het verbond is voorgesteld; en in dit opzicht wordt Hij 'een Profeet' genoemd (Hand. 3:22), en 'de Profeet' (Joh. 7:40). En: 'Deze is waarlijk de Profeet, Die in de wereld komen zou' (Joh. 6:14), Wiens bediening was om de wil van God aan de kinderen der mensen mede te delen, naar de naam 'Engel'.
6. Soms is Hij genoemd: de Middelaar van het nieuwe verbond: 'daarom is Hij de Middelaar des Nieuwen Testaments', zegt de apostel (Hebr. 9:15). Nu, een middelaar is iemand die tussen twee partijen staat, brengende het oordeel van de een bij de ander, om zo een verdrag tussen beiden te maken; en alzo is Christus een Middelaar tussen God en ons.

(wordt vervolgd)

Isaac Ambrosius

Uit: "Het zien op Jezus" Isaac Ambrosius (uitg. Den Hertog).

Red mijn ziel

P. Schalk,
Veenendaal

Aanslag na aanslag. Jaar na jaar. Paasfeest na paasfeest. Ook het paasfeest van 2019 zal in de geheugens van velen gegrift zijn, nu door de aanslagen in Sri Lanka. Getroffen in het hart, want een belangrijk doelwit was de kerk.

Het is een trieste rij van landen waar het op de eerste paasdagen raak was. Of misschien zijn we het al weer vergeten. Volgens Open Doors waren er in voorgaande jaren bomaanslagen in Pakistan, Egypte, Nigeria en Kenia. In 2018 waren er incidenten in Oezbekistan, Irak, India en Egypte. Blijkbaar zijn de paasdagen op een verschrikkelijke manier aantrekkelijk voor haters van het christendom.

Reeds in de aanloop naar de paasdagen van 2019 waren er signalen dat er aanslagen in Sri Lanka zouden komen. Helaas heeft de overheid er niet op gereageerd. Het is niet in te schatten of de aanslagen geheel voorkomen hadden kunnen worden, maar het negeren van de signalen is wel heel schrijnend. De feiten laten dat zien.

In rouw gedompeld

Zes, zeven, acht bomaanslagen in Sri Lanka, op hotels en op kerken. De verhalen zijn afschuwelijk. Van die man die in de rij stond voor een paasontbijt. Terwijl zijn bord werd gevuld, liet hij de bom die hij bij zich droeg ontploffen. En anderzijds van die pastor, die zijn papieren had vergeten. Hij liep even terug de kerk uit. Voordat hij terugkwam was een bom tot ontploffing gebracht. Hij leeft nog, maar anderen werden weggerukt uit het leven.

Hoever het dodental nog op zal lopen, is onbekend. Terwijl ik dit schrijf, weten we van 359 doden en ongeveer 500 gewonden. Het land is in diepe rouw gedompeld. Het duurt lang voordat er duidelijkheid

komt over de vermoedelijke daders en de organisatie die er achter zit. Ondertussen worden de doden begraven. Onbeschrijflijk leed.

Aantrekkingskracht

Wat is er aan de hand dat Kerst en Pasen zo'n aantrekkingskracht hebben op haters van de christenen? Wat hebben zij misdaan, anders dan naar de kerk gaan waar, als het goed is, de Heere Jezus Christus als de Zaligmaker van zondaren wordt gepredikt? Hoe komt het dat de haat zo diep geworteld is dat mensen hun eigen leven geven bij een aanslag, in de hoop dat ze in hun dood zoveel mogelijk mensen meeslepen?

In feite is er maar een antwoord te bedenken. Diep gewortelde haat tegen christenen, sterker nog tegen Christus. Van Zijn ware volgelingen heeft de Heere Jezus Zelf gezegd: 'Indien u de wereld haat, zo weet dat zij Mij eer dan u gehaat heeft'. Het is een haat die gevoed wordt. Soms door fundamentalisme, soms door onwetendheid, soms door een onverdraagzame godsdienst. Altijd door de duivel en zijn duivelse macht. Verstoren waar vrede heerst, vernielen waar heling plaatsvond, doden waar het leven de boventoon voert.

Bewaar mijn ziel

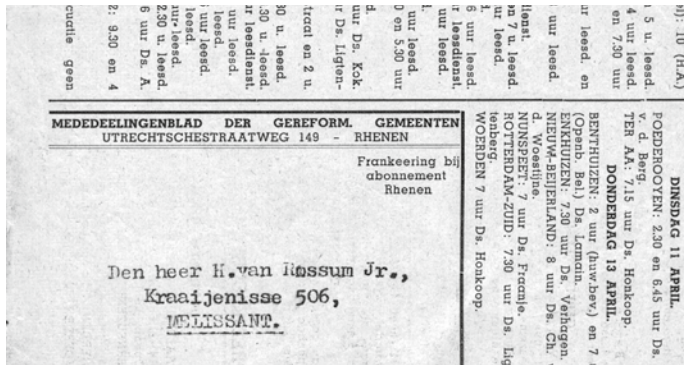
En ons antwoord? We zijn geschokt, en we leven door. We veroordelen de daders en denken niet meer aan de slachtoffers. We volgen het nieuws en we draaien ons om naar het volgende bericht. Terwijl onze geschoktheid ons tot gebed zou moeten brengen. In plaats van alleen veroordelen, zouden we vooral ook moeten smeken om Gods genadige kracht. En het nieuws zou ons moeten leren grijpen naar het onfeilbaar Woord van God, waarin voorzeggd is door de Heiland: 'In de wereld zult ge verdrukking hebben'. En dan het wonder dat het Woord daar niet stopt. Er staat meer: 'Hebt goede moed, Ik heb de wereld overwonnen'.

Is dat niet wat gemakkelijk? Ons verschuilen achter de woorden van de Heere Jezus, terwijl we hier in vrijheid mogen leven, lekker rustig in Nederland. Onze kerken stromen op zondag nog vol. In de betrekkelijke rust van onze kerkdienst zitten we kalm in onze bank.

Maar misschien is dat wel het gevaar dat voor ons op de loer ligt. Zoals 't meisje dat ooit tijdens een verenigingsavond zei: 'Wij hebben ook een pistool op de borst. Het pistool van het gemak waarmee we onze godsdienst kunnen uitoefenen'.

Want hoe zou het zijn als wij vervolgd en verdrukt werden? Als de bomaanslagen in mijn woonplaats zouden zijn? Ook hier, zelfs bij een aanslag, juist bij de duivelse aanvallen, mag het ons gebed wel zijn of worden met Psalm 25: 'Bewaar mijn ziel, en red mij; laat mij niet beschaamd worden, want ik betrouw op U'.

'Slechts een zeer klein blaadje'

Op 10 mei 1940 vielen de Duitsers ons land binnen. Enkele dagen later, op 14 mei, wierpen de Duitse bommenwerpers hun dodelijke last uit boven Rotterdam.

A. Bel,
Vlaardingen

Ongeveer achthonderd Rotterdammers kwamen om. De materiële schade was enorm: vijftigduizend woningen en bijna zesduizend winkels, fabrieken, werkplaatsen, pakhuisen, kantoren, scholen en kerken werden met de grond gelijk gemaakt of zwaar beschadigd.

Op 23 mei had De Saambinder weer moeten verschijnen, maar dat werd een week later. "De leeuw heeft gebruld" was de titel van de meditatie over Amos 3:8. In een daaraan voorafgaande beschouwing schreef ds. G.H. Kersten dat ons land in vijf dagen tijd zijn zelfstandigheid verloren had en zich aan de machtige, niet te stuiten Duitse legerscharen had moeten overgeven. 'O, zo menigmaal hebben Gods knechten ervan moeten spreken dat de tijd der bezoeking komen zou. Biddag op biddag en dankdag op dankdag is de zonde bestraft en uit Gods Woord het oordeel aangewezen. Ook in het parlement is niet gezwezen van de schreeuwende zonden, die om vergelding riepen. Doch met minachting werd over zulk een 'achterlijk' geroep geoordeeld. Maar de dag der bezoeking is gekomen. En die dag noopt ons te horen naar de stem des Heeren, die erin klinkt, opdat wij

niet bijten op de steen, maar zien op Dien, Die hem werpt'.

Papierverspilling

Ds. Kersten was ook hoofdredacteur geweest van het dagblad De Banier, maar toen alleen beroepsjournalisten een dergelijke functie mochten vervullen, moest hij dit werk in mei 1941 neerleggen. Een zekere Kaptein, met wie ds. Kersten al eerder te maken had gehad, en die fel tegen hem gekant was, werd nu hoofdredacteur van De Banier. Kaptein was ook de man die ervoor zorgde dat De Saambinder in januari 1942 als een van de eerste kerkelijke bladen te maken kreeg met een verschijningsverbod. 'Onnodige papierverspilling', zo keek men op het departement van Volksvoorlichting en Kunsten tegen kerkelijke bladen aan.

Een laatste woord

Op 22 januari 1942 verscheen het laatste nummer. 'Geliefde lezer, voor de laatste maal schrijf ik thans in De Saambinder tot u. Ons wordt geen papier meer verschaft om het blad te doen verschijnen. Dat is een van de droeve gevolgen van de oorlog. Ik moet na ruim twee-en-twintigjarige arbeid van u afscheid nemen. Het behage de Heere het tot u gerichte woord met Zijn zegen

te achtervolgen. Op eenvoudige wijze heb ik, met degenen die aan ons orgaan hebben medegewerkt, getracht u de oude, beproefde waarheid te bevestigen en te versterken. Laat mij in dit laatste woord u, en in het bijzonder ons opgroeiend geslacht, met heilige ernst nogmaals vermanen van Gods Woord en de daarop rustende zuivere belijdenis nimmer af te wijken. Rust niet in iets buiten Christus. Zoek Hem te gewinnen, tot uw zaligheid. Bezoek getrouw de kerk; zet u naarstig onder de ernstige prediking. Gedenk de oppervlakkige gemeente van Sardis en keert u af van hen die u zalig spreken op doop en belijdenis. Want onze werken zijn niet vol bevonden voor God. Wij moeten wedergeboren worden. Een wonder Gods moet in ons leven plaatsgrijpen; een wonder, zo groot dat wij van de dood overgaan in het leven'.

'Slechts een zeer klein blaadje'

Op een verzoek om De Saambinder weer te mogen uitgeven, werd afwijzend beschikt. In september 1942 werd ook negatief gereageerd op de vraag om 'tenminste een mededelingenblad' te mogen uitgeven. Maar uiteindelijk werd toch toestemming verleend. Het ging om een blaadje, dat uit één velletje papier bestond, aan weerszijden bedrukt, formaat ongeveer A-vier. Als je het in de lengte vouwt en daarna nog een keer in de breedte, heeft het de afmetingen van een kleine envelop. De randen waren dichtgeplakt. Je moest het voorzichtig openknippen. In de rechter benedenhoek was ruimte voor de adresgegevens.

Op 11 februari 1943 verscheen het eerste nummer. Ds. W.C. Lamain, de scriba van de laatstgehouden Synode, schreef onder meer: 'Het mag slechts een zeer klein blaadje zijn, dat alleen berichten, nieuws enz. uit de gemeenten mag bevatten, met de predikbeurten. Doch de gemeenten hebben dan toch iets, en de band kan enigszins bewaard worden'.

Op 31 augustus 1944 verscheen het laatste nummer van het Mededelingenblad. Toen in oktober 1945 De Saambinder weer ging verschijnen, waren er slechts 1300 abonnees. Maar gelukkig, een jaar daarna waren er alweer 3.300 abonnees en in het abonnementsjaar 1948/1949 waren er 7.500. En het jaar daarop... Zo zouden we nog wel even kunnen doorgaan. Maar al die getallen, dat is best vermoeiend, dus we zullen er maar mee stoppen.

(wordt vervolgd)

Nabetrachting op Pasen

ds. I. Kievit
(1887-1954)

De Paasdagen liggen weer achter ons. Hoe hebt u deze dagen doorgebracht? Hebt u de betekenis van Pasen verstaan en iets daarvan doorleefd?

*Ik ben de Opstanding.
Johannes 11:25a*

Onze tekst is een geschikte stof ter nabetrachting op het gevierde Paasfeest. De omstandigheden waarin de Heere Jezus dit diepe, aangrijpende woord heeft gesproken, zijn u wel bekend. Maria en Martha rouwen over een ontslapen broeder. Wat zij niet hadden kunnen denken, was toch gebeurd.

'Ik ben de Opstanding'. Beluistert u dat heerlijke majestueuze 'Ik'? Dat aangrijpende 'Ik ben'? Dat 'Ik' mag het 'ik' van de zondaar geheel in zich opnemen. Ik leef, doch niet meer ik. Deze 'Ik ben' vult de mond van het graf en dempt de onpeilbare diepe kloof tussen God en de mens. Jezus kon zeggen: Ik ben het brood; Ik ben de blinkende Morgenster; Ik ben de Eerste en de Laatste; Ik ben dood geweest.

Wie zal tot uitdrukking brengen wat en wie Hij is? Zouden wij van de diepe zin van dit getuigenis iets mogen verstaan? Laten wij zoeken door te dringen tot de kern van de zaak. Het heeft ons niet goed gedacht God in erkentenis te houden. Wij hebben, in Adam, onze Schepper de rug toegekeerd en de dood verkozen boven het leven. Maar meent u dan dat de mens straffeloos Zijn Maker kan verachten? Immers neen! Toen Adam, en wij in hem, als het hoofd van het werkverbond de hand uitstreckte naar de verboden vrucht, velde God, als Rechter, ons vonnis. Vloek en dood kwamen over ons. Adam zonk krachtens dat oordeel als dood neer aan de voeten van God en hij ware onmiddellijk weggezonden in de eeuwige dood indien God geen gedachten des vredes had gehad in Hem, Die het Lam is, Dat is geslacht van voor de grondlegging der wereld.

Gescheiden van de Bron

Maar in onze val en afval van God kwamen wij onder de vloek en het oordeel. Wij liggen in onze natuurstaat onder de vloek en de

macht van de dood. Wij zijn gescheiden van God, Die de Bron van het leven is. Wij liggen onder de vloek van de wet. Dit alles ligt als een loodzware last op het geslacht van Adam. Er is niemand die zich van onder deze macht van de vloek en van de dood en van de zonde, van de duivel en van het oordeel, kan uitwerken. Er is ook niemand die het begeert.

Niemand kan zijn schouders zetten onder die last. Maar hoor nu in de nacht van het oordeel de muziek van de hemel: 'Ik ben de Opstanding'. De Vader heeft Zijn eigen eniggeboren Zoon gegeven om Zich onder die vloek en dood te stellen en die te doordragen. Niet alleen om die last af te wentelen, maar om die waarachtig weg te nemen.

Als Jezus zegt: 'Ik ben de Opstanding', dan is de bedoeling niet slechts dat Hij een mens kan opwekken uit de doden. Ook niet dat Hijzelf opstaat uit de dood. Maar dan wil dit zeggen dat Hij Zich stelde onder de vloek, onder de macht van de dood en het oordeel. En omdat Hij tevens de eeuwige God is, kan Hij die last doordragen. Hij is de Opstanding, ook aan het kruis. Want Hij heeft geroepen: 'het is volbracht'. Maar is Jezus dan ook in het graf de Opstanding? Gewis is Hij ook in het graf de Opstanding. Hij werpt de dood met zijn verderf uit het graf. Hij is de Opstanding, ook in de dood, want Hij heeft aan de dood zijn prikkel ontnomen. Hij is de Opstanding, ook in de vloek. Want Hij, Die tot zonde is gemaakt, is van de vloek ontslagen en is in de opstanding krachtiglijk bewezen de Zoon van God te zijn. Hij is opgewekt tot hun rechtvaardigmaking. Hij is de Opstanding in de opstanding uit het graf.

In het Vaderhuis

Ziet u hoe Hij een algenoegzame gerechtigheid opvoert en omhoog heft? Hij is de Opstanding, ook in Zijn hemelvaart. Hij bereidt plaats voor de Zijnen in het Vaderhuis, maar Jezus is de Opstanding ook hierin, dat Hij het recht verwerft dat de paarden poort opengaat om in te laten degenen die Hij kocht met Zijn bloed. Kent u nu deze opgestane Jezus als de Opstanding? Daarop toch komt het aan. Is Hij voor u persoonlijk de Opstanding geworden? Deze vraag hangt samen met

deze andere: Zijn wij waarlijk ondergegaan in de dood, door het geweld van de vloek. Want..., als Hij de zondaar ontdekt aan zijn verlorenheid, doet Hij hem ervaren dat hij ligt onder de vloek. Dat hij Gode het rantsoen niet kan geven en zijn schuld in tijd noch eeuwigheid kan voldoen.

Zie, daar ligt de zondaar terneer gebogen in het stof. Nee, hij moet nog verder bukken en valt volkomen voor God om zijn vonnis te ondergaan. De vloek snijdt hem af. Het oordeel velt hem neer. Hij zinkt weg

voor, ja, onder de levende God. Maar zie daar nu Jezus als de Opstanding. Dit doet Hij als door de Heilige Geest dit werk der verlossing wordt toegepast aan de verloren zondaar.

Hij is de Opstanding, ook daarin dat Hij de gemeenschap met de Vader en de Heilige Geest herstelt. Hij is voor ziel en lichaam, voor tijd en eeuwigheid, voor Zijn gunstgenoten de Opstanding.

Lezer, is Hij dan voor u de Opstanding geworden? Wat dunkt u van Hem?

RUBRIEK **AL DEZE WOORDEN** [18]

Denk er toch aan...

TIEN GEBODEN VOOR ONS

Wanneer we de Tien Geboden met elkaar vergelijken, valt het op dat het tweede en het vierde gebod het langst zijn. Menig catechisant weet zich dat te herinneren.

De Heere verspilt Zijn woorden niet. Waarom zou de Alwetende de meeste woorden besteden aan deze twee geboden? Over het dienen (2de gebod) en de dag (4) van de HEERE dus. Zou het kunnen zijn dat de mens in zijn eigenwilligheid zelf de dienst wil uitmaken? Zou het kunnen zijn dat de mens die ene dag van de zeven er ook nog bij wil hebben? Goed om ook te bedenken dat de dienst des Heeren met name op de dag des Heeren gestalte krijgt. Het wezen Gods (1), dat gediend wil worden naar Zijn wil (2), door middel van Gods zelfopenbaring in Zijn namen (3), werkt bijzonder op Zijn eigen dag (4). Daar hebben we een lijn in de eerste vier geboden.

Het eerste woord van dit gebod is: **gedenk**. Een oproep, in het enkelvoud, tot ieder persoonlijk, positief gesteld.

Een oproep om iets goed in gedachten te hebben en te houden. 'Vergeet toch niet, denk er toch aan', zo zegt Jehova tot het slavenvolk, dat bevend staat te luisteren bij de Sinaï. Het is alsof de Heere met dit eerste woord wil zeggen: 'Jullie weten toch wel wat van generatie op generatie jullie is overgeleverd? Dat de Schepper rustte van Zijn scheppingsarbeid. En dat Hij deze dag heiligde en zegende'. Hij rustte niet omdat Hij moe was, maar omdat Hij Zich wil(de) vermaken in Zijn eigen werk en om Zich te verlustigen in Zijn eigen eer. Want alles was immers 'zeer goed'! Breng u toch, jong en oud, in herinnering wat God daarmee bedoelde en nog steeds bedoelt. Een dag, helemaal in het teken van Zijn werk en Zijn eer dus. In Gods goedheid en wijsheid waakt de Wetgever over dit paradijsgeschenk. Hij gaat deze waakzaamheid nadrukkelijk onder woorden brengen in het vierde wetswoord. Geen mondelinge overlevering slechts. Geen mogelijk verwijt dat het maar traditie is. Nee, het gaat om Gods onveranderlijke en geopenbaarde wil aangaande goed en kwaad. Zodat de overlevering van deze wil van God niet onduidelijk zal zijn. Dit is een gebod, net als de andere negen.

Niet minder dan bijvoorbeeld: 'Gij zult niet doodslaan'. Denk er daarom aan, hier klinkt één van de tien wetswoorden. Wat daartegen in de loop van de eeuwen ook zal opkomen. Het gaat er niet slechts om dat zondeslaven zich zullen herinneren wat van kind tot kind is overgeleverd. Het moet ook persoonlijk bepalend zijn voor al onze levensdagen. Dit gebod moet in ons hart zijn, na de rustdag, en ons leven beheersen, op weg naar de rustdag. Dus leven vanuit de rustdag en leven naar de rustdag. Zondeslaven, denk toch voortdurend aan de rustdag. Want dát is de dag van de Verbondsgod (Oude Testament) en de dag van de Opgestane (Nieuwe Testament). Leef zo van rustdag naar rustdag. Wanneer je dit vergeet, heb je nooit rust meer. Wanneer Gods oproep 'gedenk' jou niet beheerst, ren je maar voort. 'Doch de goddelozen zijn als een voortgedreven zee, want die kan niet rusten... De goddelozen - zegt mijn God - hebben geen vrede' (Jes. 57:20 en 21). Bedenk Gods heilzame bedoeling met Zijn eigen dag. Hoe vaak denk jij, rusteloze zondaar, doordeeweeks aan de rustdag?

v. A.

De taal der bevinding ^[32]

Kerk na de kerk

ds. J. Schipper,
Scherpenzeel

Soms heb je wel eens kerk na de kerk. Dan mag de warmte of de kracht van het Woord ondervonden worden, hoewel de officiële kerkdienst voorbij is.

Dat kan gebeuren na de dienst op een gezelschap of in het gezin of in de eenzaamheid of misschien wel tijdens een preekbespreking. Daar is de Heere vrij in.

Consistorie

Ook mag het weleens gebeuren dat er in de consistorie tussen de ambtsdragers een gesprek ontstaat naar aanleiding van het gehoorde, wat deze of gene erg goed doet. Overigens kunnen - vaak goedbedoelde - opmerkingen na een preek voor een predikant overkomen als op hem afgevuurde pijlen. Een predikant kan na een inspannende dienst uitermate gevoelig zijn voor opmerkingen, die de kant op lijken te gaan van correcties of het signaleren van tekorten.

Sommige ouderlingen zijn er ook heel goed in om te spreken over wat ze gemist hebben in de preek. Daarvoor kunnen ze echter beter een geschikter moment uitkiezen. Ook zijn er ambtsdragers met een goed geheugen die direct na aankomst in de consistorie op enigszins triomfantelijke wijze in de herinnering roepen dat

een gerenommeerd predikant twintig jaar geleden in het midden van de gemeente op onvergetelijke wijze over dezelfde tekst heeft gesproken. Wat was dat kostelijk! Je ziet dan vervolgens het lichaam van de nog vermoeide voorganger ineenkrimpen. Hij probeert nog wat te glimlachen, maar voelt zich als aangeschoten wild. Dan is het voor hem bepaald geen kerk na de kerk.

Goudswaard

Maar het is gelukkig ook weleens anders. Misschien in vroeger dagen wel vaker dan in onze jachtige tijd. Althans, in de nagelaten geschriften van ds. W.C. Lamain lezen we nogal eens over een aangenaam samenzijn na de preek. Zo kwam hij op 25 december 1925 in Goudswaard spreken. Hij schrijft: 'Op de Korendijk zijn we al spoedig gekomen, nadat we vrijheid hadden om te proponeren. Daar werd gepreekt op een zolder in een schuur die eigendom was van ouderling Schelling. Het was geen kathedraal, alles even primitief, maar een goed plekje.

Ik weet nog dat we daar voor het eerst

spraken en het er zeer gemoedelijk toeling. De ouderlingen waren Pleun Schelling en Dirk Andeweg. Wat waren zij nauw aan elkaar verbonden door de band des Geestes en der liefde. Waarlijk, in die dagen was daar nog iets in beoefening, dat de één de ander uitnemender achtte dan zichzelf. Het was daar niet om kerkje te spelen, maar de liefde tot de Waarheid die naar de godzaligheid is, bond hen samen. Vooral in de week kwamen er uit de verschillende plaatsen van de Hoekse Waard van Gods kinderen met hongerige zielen. Doch we zullen verder gaan. Toen Schelling daar 's avonds voor dat eenvoudige lessenaartje kwam, vroeg hij aan een oude bekeerde man, die daar vlak bij hem zat, of hij een psalm had om te beginnen. Die oude man zei: Laten we dan maar zingen Des Heeren vrees is rein, Zij opent een fontein, Van heil dat nooit vergaat, Psalm 19 vers 5.

De dienst begon om half zeven en ongeveer half negen was deze beëindigd. Gewoonlijk keert dan een ieder huiswaarts, doch dat was die avond niet zo. De meeste vrienden bleven, voorzover het mogelijk was. De mensen kwamen in een kring zitten en er werd over het gehoorde met elkander gesproken. Ook werd er onder elkander gesproken over het leven Gods, en wat er op de weg naar de hemel beleefd wordt. Het was daar nog kerk na de kerk'.

Meer dan knopen

Zou het op kerkelijke vergaderingen ook weleens kerk zijn? Ach, op kerkelijke vergaderingen moeten kerkelijke zaken vaak op kerkelijke, maar wel zakelijke wijze behandeld worden. Maar toch... Zo af en toe... Ds. Lamain schrijft: 'Wanneer er niets van het leven Gods naar voren komt, dan is alles zo leeg. Het is vroeger weleens gebeurd dat aan het einde van een kerkelijke samenkomst in Rotterdam één van onze geliefde ontslapen leraars eens de opmerking maakte: Wij hebben vandaag meer gezien dan de knopen van onze jas. Wanneer dat door Gods genade mag plaatsvinden, dan is dat niet zonder vrucht.'

Besturen en toezicht houden is een vak [2]

Werkgroep
onderwijs van het
deputaatschap KGJO

In het vorige artikel is een voorbeeld gegeven op welke wijze bestuurders in het verleden betrokken waren op de Bijbelse identiteit van de school. Vanwege die identiteit waren de scholen immers opgezet en bestuurders hadden tot taak die identiteit te bewaken.

De Bijbelse identiteit moet het morele kompas zijn voor het handelen van bestuurders en toezichthouders.

Anno 2019 gaat het besturen bij onderwijsinstellingen (en zorginstellingen) er heel anders aan toe. Sinds 2010 is er nieuwe wetgeving en is er sprake van een scheiding tussen besturen en toezicht houden. Voor 2010 waren er bijvoorbeeld in een basisschool een directeur en een bestuur. De woorden zijn veranderd en de taken zijn veranderd. De directeur heet tegenwoordig bestuurder of directeur/bestuurder. En het bestuur heet meestal Raad van Toezicht. Hoe ze met elkaar moeten omgaan en welke taken ze hebben, is op papier vastgelegd. Als alles op papier vastligt, lijkt de nieuwe werkwijze te moeten kunnen. Maar in de praktijk is het aannemen van een nieuwe rol veel ingewikkelder. Over goed toezicht houden praten en schrijven is gemakkelijk, maar om dat in de praktijk ook echt goed te doen, valt nog niet mee. Natuurlijk is het van belang dat de regels op papier zijn vastgelegd, maar het gaat ook om ieders gedrag. Dat geldt het hele veld van onderwijs en zorg. Jammer genoeg leidt dit regelmatig tot spanningen. Het is in die gevallen belangrijk om daar zo spoedig mogelijk open met elkaar over te spreken. Spanning leidt af van de zaak waar het om gaat, namelijk het onderwijs.

Bijbelse identiteit

Voor christelijke scholen is er nog een extra dimensie. Ons onderwijs is er vanuit de opvatting dat de Bijbelse identiteit het morele kompas moet zijn voor het handelen van bestuurders en toezichthouders. Het is een gezamenlijke verantwoordelijkheid om dit in de schoolorganisatie te bewaken. Natuurlijk met respect voor ieders rol, maar voor beiden is duidelijkheid en betrokkenheid vereist. Hoe krijgt dat handen en voeten?

Allereerst is duidelijkheid nodig in het beleid van de school, zeker als het gaat over identiteit. Het zo duidelijk en concreet mogelijk verwoorden waar de school voor staat, is nodig om in moeilijke situaties te kunnen handelen. Ook bij ingewikkelde problemen moeten er verantwoorde besluiten genomen kunnen worden.

Wat moeten bestuurders en toezichthouders doen wanneer onderwijsgevenheden totaal andere opvattingen gaan uitdragen en uitleven? Dan is afscheid nemen van deze medewerkers na een zorgvuldig traject –hoe moeilijk ook– de enige oplossing. Een tweede aspect is betrokkenheid op de instelling. Onmiskenbaar is bekwaamheid (professie) een vereiste. Het vinden van bekwame bestuurders en toezichthouders

is al een vraagstuk op zichzelf. Maar van hen mag verwacht worden dat ze betrokken zijn op de identiteit van de instelling. Laat die betrokkenheid vooral van binnen uit komen. Het gaat zowel bestuurders als toezichthouders aan het hart als er sprake is van afwijken van de Bijbelse noties. De voorbeelden van vandaag zijn anders dan die uit het eerste artikel. Nu zijn er hoogst actuele onderwerpen op het terrein van ethiek, theologie en maatschappelijk trends. Binnen de school is er een gezamenlijk doel en vanuit dat doel zal verbinding gezocht worden. Dat kost veel inspanning, geduld, tijd en gesprek, omdat er zoveel onderwerpen zijn die verwijdering kunnen brengen. Het vraagt wijsheid en voorzichtigheid.

Motieven van oprichters

Hoe gaan bestuurders en toezichthouders daar in hun gescheiden verantwoordelijkheden mee om? Hoe blijven ze bij en stemmen ze af?

Enkele gedachten ter overweging:

1. Bestuurders, toezichthouders en hun achterban (kerken) dragen mede verantwoordelijkheid voor de school. Is er kennis van de ontstaansgeschiedenis van de school? Zijn de motieven van de oprichters nog helder? Zonder deze kennis kan er geen verantwoordelijkheid gedragen worden. Een gesprek met een 'oud bestuurslid' kan bijvoorbeeld onderdeel zijn van een inwerkprogramma voor nieuwe bestuurders en toezichthouders.
2. Er zijn gescheiden verantwoordelijkheden. Als het gaat over het bewaken van de Bijbelse identiteit zijn er veel raakvlakken en gelijke doelstellingen. Dit thema moet tenminste jaarlijks op de agenda staan. Het gaat immers om onze jongeren van vandaag! Organiseer bijvoorbeeld een jaarlijkse ontmoeting tussen kerk en school.
3. Betrokkenheid tonen blijkt ook uit het kennisnemen van de dagelijkse gang van zaken. Dan zijn toezichthouders op de werkvloer te vinden om kennis te nemen van de gang van zaken. Niet om daarover een oordeel te geven, wel om inzicht te krijgen in de praktijk van de schoolorganisatie.

Samenvattend: Besturen en toezicht houden blijft een zaak van waken en bidden, binnen de school en bij alle andere betrokkenen. Daarom kan het gebed voor ons onderwijs in de gemeente op zondag niet ontbreken.

(wordt vervolgd)

Werkgroep onderwijs van deputaatschap KGJO
reacties mailen naar: p.kieviet@versluijsschool.nl

Opvoedings- ondersteuning in kerkelijke gemeente

De landelijke Werkgroep Gezin (KGJO) heeft aan het Platform Gezin van de beide Barneveldse Gereformeerde Gemeenten gevraagd iets te schrijven over hun jaarthema 'Omgang jongens en meisjes. Seksuele opvoeding in het gezin'.

Werkgroep Gezin
(reacties naar:
akarens@klikSAFE.nl)

In de beide Barneveldse gemeenten is het achterliggende winterseizoen aandacht besteed aan het thema "Seksuele opvoeding in het gezin".

Dit Platform bestaat al twaalf jaar en doet voorstellen aan kerkenraden over opvoedingsactiviteiten. Het jaarthema is in het achterliggende winterseizoen op verschillende momenten en binnen meerdere groepen uitgewerkt. Het Platform is ooit gestart als Platform Moderne Media. In de periode van ds. D. de Wit is op zijn voorstel de naam veranderd in Platform Gezin. We hielden oog voor de media, maar verbreedden ons terrein richting gezin, huwelijk en opvoeding. In het Platform participeren leden van Centrum en Zuid, twee diakenen, en de beide directeurs van de Ds. J. Fraanjeschool. De samenwerking met de basisschool heeft voor ons Platform grote meerwaarde.

Huwelijkstoerusting

Ds. J. van Laar, die vier avonden in zijn gemeente heeft verzorgd, kijkt daar met

genoegen op terug: 'Er is bij jonge mensen grote belangstelling voor dit onderwerp, hun betrokkenheid is groot. We hebben verschillende onderwerpen behandeld vanuit het huwelijksformulier, en daarbij veel voorbeelden gegeven, zowel uit de Bijbel alsook uit de praktijk'. Het huwelijk is door de Heere ingesteld. Een goed huwelijk waarin liefde woont, is een grote zegen. Tijdens vijf avonden zijn in Centrum, in samenwerking met de Vluchtheuvel, de volgende thema's behandeld: het huwelijk in Bijbels licht; communicatie en verschillen tussen man en vrouw; je rugzak; seksualiteit en gezinsvorming en huisgodsdienst. De kerkenraad heeft voor elk deelnemend paar het boekje "Meer dan liefde, samen bouwen aan je huwelijk", aangeschaft.

Ds. E.J. Boudewijn over de toerusting: 'Zeker nu het huwelijk steeds gemakkelijker

wordt verbroken, is het belangrijk om met pasgetrouwde stellen stil te staan bij de Bijbelse oorsprong van het huwelijk. Ik moet eigenlijk zeggen: bij de Goddelijke inzetting ervan. Want al vóór de aangrijpende zondeval heeft de Heere man én vrouw bij elkaar gebracht en aan elkaar gegeven. Hij heeft het huwelijk ingesteld, opdat Hij verheerlijkt zou worden door een grote schare.'

Opvoedavonden

Opvoedingsondersteuning vond plaats op de beide locaties van de school. Leden van het Platform hadden de leiding. Ouders konden intekenen voor één of meer avonden. Dit jaar is gekozen voor de onderwerpen: 'Belonen en straffen', 'Goede voornemens, je eigen rugzak' en 'Seksuele opvoeding bij het jonge kind'. Tijdens de avonden is gebruik gemaakt van waardevol materiaal van het deputaatschap KGJO (verkrijgbaar in Woerden).

Eén van de deelnemers geeft een korte reflectie. 'Wij hebben de avonden als erg waardevol ervaren. Naast bezinning op wat de Bijbel zegt over de besproken onderwerpen, was er ook ruimte om door middel van stellingen in praktische zin deze onderwerpen te bespreken. Er werden handvatten aangereikt voor de dagelijkse praktijk in het omgaan met onze kinderen en om met hen in gesprek te gaan. Een aanrader voor ieder gezin met opgroeiende kinderen!'

Thema-avond

Dit jaar hebben we de thema-avond voor de beide gemeenten met ouders en jongeren weer gehouden in het gebouw van het Van Lodensteincollege. A. Bronkhorst, werkzaam bij de Vluchtheuvel en in zijn eigen praktijk ABConsults, besprak met behulp van powerpoint de seksuele opvoeding vanuit de Schrift en praktijk. De noodzaak van het gesprek in het gezin werd sterk benadrukt, juist in onze tijd. Na de pauze zijn we in aparte groepen uiteen gegaan, ouders en jongeren.

Het is goed om aan het eind van het catechisatieseizoen met jongeren, ouders en belangstellenden, gezamenlijk het jaarthema af te sluiten. Er zijn zoveel verschillende aspecten, ook aan dit thema. De lezingen, op 8 april, werden in het kerkgebouw van Zuid gehouden door ds. J. van Laar, en in Centrum door H.J. van der Poel, directeur Van Lodensteincollege. Er was ruimschoots gelegenheid om vragen te stellen.

Waardevol, om zo als kerk en gezin op elkaar betrokken te zijn.

Boekennieuws

Uit genade. Oorsprong en uitwerking van het geloof

Uit
genade
Oorsprong
en uitwerking
van het geloof
DS. H. PAUL

"Uit genade. Oorsprong en uitwerking van het geloof", ds. H. Paul, uitg. Brevier, Kampen; 143 blz.; € 14,95

Het geloof in Christus is van het hoogste belang en ook het juiste zicht erop. Ds. H. Paul bespreekt op de hem kenmerkende ordelijke en inhoudrijke wijze de oorsprong en uitwerking van het ware geloof. Na een 'Woord vooraf' volgen vijf hoofdstukken: de prediking van het Evangelie, relatie wedergeboorte en geloof, de rechtvaardiging door het geloof, de zekerheid van het geloof en de verzegeling met de Heilige Geest. Steeds worden vanuit de Schrift en de belijdenisgeschriften deze zaken aan de orde gesteld. De toepassingen voor het hart ontbreken niet. Ook wordt weergegeven wat toonaangevende schrijvers uit de Reformatie en de Nadere Reformatie erover hebben geschreven.

God werkt het geloof door middel van de prediking in de wedergeboorte. Op het geloof volgen rechtvaardiging, zekerheid en verzegeling door de Heilige Geest. Op veel vragen bij deze onderwerpen gaat de schrijver in.

Over de toe-eigening door het geloof schrijft onze emeritus broeder waardevolle dingen. Daarbij is er geen geschiktheid in de mens. 'De God der belofte vindt de mens als hij onder de zonde verkeert, en verlost hem uit deze toestand'. Er zijn zinnen met diepe gedachten. Hier een paar voorbeelden: 'De gelovige komt niet omdat hij zo beladen is, maar omdat Christus de beladenen tot Zich roept'. En: 'Als men alleen benadrukt wat de gemeente als

verbondsgemeente is en heeft, raakt de zondekennis op de achtergrond'. En ook: 'Een kind van God moet meer de Christus van zijn bevindingen grootmaken dan zijn bevindingen zelf'.

Verder trof mij de evenwichtige manier waarop de zaken aan de orde komen. Waarschuwendende woorden voor gevaren aan twee kanten ontbreken niet. Leerzaam is bijvoorbeeld de uiteenzetting van de manier waarop het geloof zekerheid kent. Graag geef ik de afsluitende zinnen door: 'Het leven uit een dienende Zaligmaker doet eigen gebreken steeds meer inleven. De Heilige Geest echter opent voor ons de schatten der zaligheid, die in Christus zijn. De vrucht ervan strekt tot verheerlijking van de Drieëenige God'. Onze hoogbejaarde emeritus broeder heeft er goed aangedaan deze zaken (opnieuw) onder de aandacht te brengen.

ds. W. Harinck, De Meern/Utrecht

Liefdesdwang. De hartveroverende kracht van de liefde van Christus

Willem Teellinck
LIEFDESDWANG
DE HARTVEROVERENDE
KRACHT VAN DE LIEFDE
VAN CHRISTUS

"Liefdesdwang. De hartveroverende kracht van de liefde van Christus", Willem Teellinck; uitg. De Banier; 90 pag., € 12,95.

Het is verblijdend dat er weer een werkje van ds. Teellinck het licht heeft gezien. Ik hoop dat hierdoor er velen bij komen, die de geschriften van onze oudvaders ter hand nemen. Want het blijft helaas waar dat ze meer geprezen dan gelezen worden. We vinden ook in dit boekje van Teellinck de boodschap in de krachtige taal, die we van hem gewend zijn. Het behelst een verhandeling over 2 Korinthe 5:14: 'Want de liefde van Christus dringt ons', oorspronkelijk een nabetrachtingspreek op het Heilig Avondmaal. In een heldere uitleg van de tekst wordt verklaard, hoe de liefde tot Christus door God Zelf gewekt wordt en dit tot uitwerking heeft een algehele overgave aan Hem, om de Heere te dienen. Met pakkende beelden wordt verduidelijkt wat zeker kenmerkend is voor een leven waarin de liefde van Christus dringt. Ook wordt met allerlei voorbeelden aangetoond waar die liefde kennelijk gemist wordt. Zelfs bij het kopen of maken van kleding, of wat men ook maar doet of laat.

Wij zeggen weleens nachtpitjes te zijn vergeleken bij het heldere licht van de oudvaders en hoewel we ieder meer licht mogen toegewensen, moeten we hen zeker in ere houden. Beschouwing van bevinding is slechts een aftreksel van de pure bevinding die we in geschriften als deze lezen. Je begrijpt er dan iets van waarom ze vroeger spraken over 'godsdienst oefeningen'.

Dr. W.J. op 't Hof zegt in zijn inleiding dat het woordgebruik van deze oudvader nogal archaïsch is en dat hij veel uitdrukkingen hanteert die nu zelfs door een neerlandicus ternauwernood begrepen worden. Hertaling was dus onmisbaar.

C. Bregman heeft op dit terrein al langere tijd vertrouwen gewekt door zijn nauwgezette werkwijze. Met de originele taal vaak in een voetnoot. Overigens zou ik me in een voorbericht beperken tot een korte inleiding op het geschrift en enkele mededelingen over de auteur.

Een uitvoerige beschrijving van de geschiedenis van een uitgave zou ik liever aan het slot zien, zoals de opmerkingen van de hertaler daar ook een plaats kregen. Maar laat het niemand afschrikken om een verhandeling als deze ter hand te nemen.

ds. C.J. Meeuse, Arnhem

Bron

L. van der Ham, Krimpen aan den IJssel

In de Bijbel lees je heel vaak over een bron. Die bronnen waren nodig om bewoners en reizigers van het nodige water te voorzien. Ik denk dat je heel wat geschiedenissen kunt opnoemen waar het over een bron gaat.

Je kunt denken aan de geschiedenissen van Abraham, Izak en Jakob. Ook tijdens de woestijnreis van het volk van Israël komen we bronnen tegen. Van de Heere Jezus lezen we in Johannes 4 dat Hij bij de Jakobsbron zat en daar een gesprek had met de Samaritaanse vrouw (Joh. 4:7).

Je hebt al vaker gemerkt dat de Heere sommige dagelijkse dingen gebruikt als beeld voor geestelijke dingen. Dat geldt

ook voor de bron. De Heere gebruikt de bron als een beeld van ons hart. Uit deze bron komt helaas geen helder fris water. Maar de Bijbel zegt dat er een stroom van ongerechtigheden uit deze bron komt (Ps. 65:2 berijmd). De Heere Jezus maakt dat heel concreet. 'Want van binnen uit het hart der mensen komen voort...' (Mark. 7:21-22). Lees het maar na. Maar God kan en wil zo'n stinkende bron veranderen!

De Heere gebruikt het beeld ook om te zeggen wie Hijzelf is. In heel wat berijmde psalmen komt dat voor. Bron van het hoogste goed (Ps. 19:6), Bron van troost en licht (Ps. 27:5), de Levensbron (Ps. 36:3), Bron van vreugde (Ps. 43:4), Bron van het leven (Ps. 115:9). Wat een rijke beelden geeft de Heere van Zichzelf. Het is dié Bron waaruit we moeten leven. Het is dié Bron waaruit alles te krijgen is wat

wij niet hebben. Zien wij bij onszelf de dood, Hij is de Bron van het leven. Ervaren wij de duisternis, door ons verlaten van de Heere, Hij is de Bron van licht. Hebben we last van droefheid over onze zonden, Hij is de Bron van vreugde. Als we dit ervaren, dan vloeit onze mond over van Gods eer, gelijk een bron zich uitstort op de velden.

vervolgverhaal

69

Palko de kleine evangelist

J.W. van den Berg

Zachtjes gaat Palko de kamer binnen. Het is er schemerig en hij ziet niet direct waar zijn grote vriend is. Maar deze ziet hem wel.

'Palko, wat ben ik blij dat je er eindelijk bent! Ik dacht dat je me vergeten was. Kijk maar niet zo verschrikt, ik weet heus wel dat dat niet waar is.'

Hij steekt zijn hand uit naar de jongen. Palko kan zijn tranen nauwelijks inhouden. Wat ziet vader Malina wit! Hij is vast heel erg ziek. Nadat hij zijn mand op de tafel heeft gezet, knielt hij bij de bank neer. En dan doet hij iets wat hij tevoren nooit gedaan heeft. Hij kust de priester voorzichtig op zijn wang. Ontroerd slaat

vader Malina zijn armen om Palko en geeft hem zijn kus met rente terug. 'Waarom ligt u hier? Bent u ziek?' vraagt Palko een beetje hees. 'Ik ben een beetje moe, ik krijg soms zulke steken in mijn zij dat ik maar moeilijk kan ademen.'

'Zullen we bidden of de Heere u beter wilt maken?' Palko vouwt in alle eenvoud zijn handen. 'Heere Jezus, U beloofde om altijd bij ons te zijn. U kunt alles. Wilt U als 't U blijft vader Malina beter maken? Hij kan niet preken als hij ziek is. En het is

nodig dat hij de mensen de Weg wijst. De vrouw van de boswachter wil die Weg ook zo graag weten. Amen.'

'Ja, Heere Jezus', bidt nu de priester, 'U, Die onze krankheden hebt gedragen, ook de mijne, U weet hoe graag ik mijn mensen die nog in de duisternis wandelen, wil onderwijzen. Ik ben een blinde gids geweest voor hen, een huurling, geen herder. O, als U mij beter wilt maken, zal ik maar één wens hebben en dat is: gebruikt te worden in Uw dienst. Amen.'

Kerknieuws

BEROEPINGSWERK

Aangenomen:

Naar Picture Butte (Alberta, Canada),
ds. E.C. Adams te Corsica (South Dakota, VS).

Beroepen:

Te Dordrecht,
ds. W.A. Zondag te Woerden;
Te Markham (Ontario, Canada),
ds. C. van Ruitenburg te Krimpen a/d IJssel;
Te Randburg (Zuid-Afrika),
ds. K. Boeder te Dirksland;
Te Sioux Center (Iowa, VS),
ds. H. Hofman te Kalamazoo (Michigan, VS);
Te Urk,
ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam.

Bedankt:

Voor Berkenwoude en Genemuiden,
ds. A.T. Huijser te Sliedrecht;
Voor Bodegraven en Moerkapelle,
ds. A.T. Vergunst te Waupun (Wisconsin, VS);
Voor Capelle aan den IJssel-West en
Zoetermeer,
ds. B. Labee te Veenendaal;

Voor Hilversum,
ds. H.A. van Zetten te Benthuisen;
Voor Kapelle-Biezelinge,
ds. H. Brons te Vlaardingen;
Voor Katwijk aan Zee,
ds. G. Clements te Gouda.

T.B.V. THEOLOGISCHE SCHOOL

De uitgave van "Zonder enige twijfel", het boek van ds. A. Moerkerken over de Nederlandse Geloofsbelijdenis, is zeer geslaagd. In totaal kon als netto-opbrengst € 10.000 overgemaakt worden aan de Theologische School. Opnieuw kunnen we, samen met uitgeverij Den Hertog, een nieuwe uitgave van ds. Moerkerken aanbieden: "Zonder ons in ons". Dit boek gaat over de Dordtse Leerregels. Het telt 384 pagina's, verschijnt op 24 mei en kost € 29,50. De netto-opbrengst is opnieuw bestemd voor de Theologische School. Als u het boek bij de boekhandel koopt, ontvangt de School hierover geen bijdrage. Van harte bevelen we u daarom aan dit boek te bestellen bij diaken A.J. Bax (Bax@klikSAFE.nl of via 010-4519137).

De verzendkosten zijn € 3,50 per pakket (1 tot 20 boeken). Moge de inhoud van dit boek voor velen tot zegen zijn.
Kerkenraad Capelle a/d IJssel-West

ZGG BENOEMT EVANGELIST VOOR ALBANIË

Zending Gereformeerde Gemeenten heeft P.E.B. van Ojen uit Woudenberg benoemd als evangelist voor het zendingsveld in Albanië. Pieter van Ojen (31) studeerde aan de VU theologie. Op dit moment is hij teammanager op het Van Lodenstein College in Amersfoort. Zijn vrouw Arianne is werkzaam als pedagogisch medewerker. Het echtpaar Van Ojen-Geluk heeft twee kinderen in de leeftijd van 0 en 4 jaar. De familie Van Ojen is lid van de Gereformeerde Gemeente te Zeist waar Van Ojen ouderling is. De deputaten zijn verblijd dat deze vacature vervuld mag worden. We hopen dat de Heere Zijn zegen zal verbinden aan deze benoeming.

Deputaatschap Zending Gereformeerde Gemeenten, ds. W. Harinck

Berichten

ZANGAVONDEN

Amersfoort - Elimkerk (Waterdaal 1), zat. 11 mei, 19.30 uur, avond met bewoners van woonlocatie Tharah in Barneveld, gem. koor Magnalia Dei en jeugdkoor Laus Deo; collecte voor Tharah.

Apeldoorn - Grote kerk, zat. 18 mei, 19.00 uur, kinderkerk leerlingen Eben Haëzerschool en Mosterdzaadje, mannenkoor Jubilate Deo, orgel Gerard Harbers. Appelwoord oud. J.J. Schipaanboord, collecte voor stichting Samarita.

Lunteren - Oude Kerk, zat. 11 mei, 19.30 uur, Betuwse bovenstemgroep, spreker dhr. Paundedi uit Malawi, med. ds. A. Verschuure, collecte voor stichting Timotheos.

VERKOPINGEN

Aagtekerke - Kerk Geref. Gemeente, zat. 11 mei, 10.00-15.00 uur, plantenmarkt t.b.v. ZGG.

Alblasserdam - Kerk Geref. Gemeente, do. 9 mei, 18.00-21.00 uur en vr. 10 mei, 15.00-20.00 uur, tweedehandskleding-verkoop, opbrengst voor bouwkas.

Nieuwerkerk a/d IJssel - Groenendijk 299, vr. 24 mei, 15.30-21.00 uur, Hitland Fair, georganiseerd door PZC Capelle t.b.v. ZGG.

Nijkerk - Kerk Geref. Gemeente, zat. 11 mei, 10.00-14.30 uur, voorjaarsverkoop t.b.v. kerk en ZGG.

Rijssen - kringloopwinkel De Mors, Spoelerstr. 7, zat. 11 mei, 10.00-14.00 uur, verkoop door vrouwenvereniging Dorcas, opbrengst voor zending, evangelisatie en Israël.

Uddel - Rehobothschool, Het Drie, zat. 11 mei, 9.30-14.00 uur, verkoop t.b.v. ZGG.

MUZIEKAVOND IN GORINCHEM

Op dinsdag 7 mei (19.30 uur) is er in het gebouw van de Gomarus Scholengemeenschap

te Gorinchem een avond over het thema: 'Wat is goede muziek?' Spreker is ds. J.M.D. de Heer, forumdiscussie: ds. De Heer, Lean Maclean en Reynier Kooijmans. Inschrijven: www.bewustgezin.nu

GLOSSY DORDTSE LEERREGELS

Maandag 6 mei is het 400 jaar geleden dat de Dordtse Leerregels werden voorgelezen tijdens de Nationale Synode. In het kader hiervan geeft de Jeugdbond op 6 mei een glossy uit met de titel 'Contrast'. Ondanks de belangrijke inhoud zijn de Leerregels niet heel bekend bij jongeren, terwijl ze de kern van Gods genade voor verloren zondaren kernachtig verwoorden. Als Jeugdbond vinden we het belangrijk om jongeren én ouderen op een aansprekende manier de kern van de Dordtse Leerregels mee te geven. De glossy wordt via de distributiekkanalen van

de kerkelijke periodieken verspreid onder alle pastorale eenheden.

ZEEUWSE ISRAËLMIDDAG

Op zaterdag 11 mei (14.30-17.00 uur) wordt een Zeeuwse Israëlmiddag gehouden in de Ter Hoogkerk te Middelburg. Ds. C.J. Meeuse verzorgt een lezing; opening en sluiting worden verzorgd door ds. D. de Wit. Na de pauze zijn er workshops.

REGIOAVOND EEN HANDREIKING

Op dinsdag 14 mei (19.45 uur) beleggen Een Handreiking en Helpende Handen een regioavond in Gouda, waar T. van Staveren, geestelijk verzorger in Salem te Ridderkerk, spreekt over "Een luisterend oor". Locatie Driestar College, gebouw Bèta, Ronsseplein 1. Opgeven: www.eenhandreiking.nl of tel 06-33696146.

BIJEENKOMST AUTISME

Helpende Handen organiseert op dinsdagavond 21 mei (19.30 uur) in Kampen een bijeenkomst in de reeks 'Geef me de 5'. Iemand met autisme vertelt zijn persoonlijke verhaal. Locatie: Pieter Zandt scholengemeenschap. Voor informatie en aanmelden: www.helpendehanden.nl/21mei.

Kerkdiensten

ZONDAG 5 MEI 2019

Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. C. Hogchem;
Aalst 16.00 uur ds. A.T. Huijser; Alblasserdam 9.30 en 16.30 uur ds. C. Sonneveld; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur ds. R.A.M. Visser; Arnhem 19.00 uur ds. R.A.M. Visser; Barneveld-Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. E.J. Boudewijn; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. H.A. van Zetten; Berkenwoude 15.00 uur ds. H.A. van Zetten; Bodegraven 18.30 uur ds. W.A. Zondag; Borssele 14.00 uur stud. P.C. Vlot; Boskoop 9.30 en 16.30 uur ds. J.J. Tanis; Brakel 10.00 en 18.00 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. W.A. Zondag en 17.00 uur ds. B. van der Heiden; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Den Haag-Scheveningen 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Deventer 15.30 uur ds. J.B. Huisman; Doetinchem 9.30 en 15.00 uur ds. A.A. Brugge; Dordrecht 19.00 uur ds. L. Blok; Ede 9.30 en 16.00 uur ds. M. Joosse; Eindhoven 15.30 uur ds. P. Mulder; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Enkhuizen 9.30 en 16.00 uur ds. G. Heijkamp; Enschede 10.00 uur ds. A.B. van der Heiden en 15.00 uur ds. S.W. Janse; Enter 18.00 uur ds. A.P. Baaijens; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. J.B. Huisman; Goes 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 15.00 uur (openb. bel.) ds. J. van Rijswijk; 's-Gravenpolder 9.30 en 18.00 uur ds. C.J. Meeuse; 's-Gravenzande 19.00 uur ds. C. van Ruitenburch; Haamstede 15.30 uur ds. A.J. de Waard; Hardinxveld-Giessendam 9.30 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.30 uur (H.D.) ds. M.H. Schot; Herkingen 14.30 uur ds. M. Blok; Hilversum 19.00 uur ds. A. Schot; Hoofddorp 9.30 uur ds. W. Harinck en 19.00 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Hoogeveen 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Hoogvliet 19.15 uur (openb. bel.) ds. G.W.S. Mulder; Houten 10.00

uur ds. J.J. van Eckeveld; Kampen 9.30 en 15.30 uur (H.D.) ds. D.W. Tuinier; Kamperland 17.00 uur (H.D.) ds. S. Maljaars; Kapelle-Biezelinge 18.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Katwijk aan Zee 10.00 en 17.00 uur ds. J.W. Verweij; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 16.30 uur ds. C. Harinck; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur stud. P.C. Vlot; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. C. van Ruitenburch; Leiderdorp 10.00 uur ds. J. Driessen en 19.00 uur (openb. bel.) ds. G.J.N. Moens; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Meeuwen 18.00 uur ds. J. Schipper; Meliskerke 9.30 en 14.30 uur ds. S. Maljaars; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid 9.30 en 16.00 uur ds. J.B. Zippro; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. H. Hofman; Mijdrecht 19.00 uur ds. K. Boeder; Moerkapelle 19.00 uur ds. G.J. Baan; Naaldwijk 16.30 uur ds. J. Driessen; Nieuwdorp 9.30 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Nieuwerter Aa 19.00 uur ds. B. Labee; Nieuwe-Tonge 19.00 uur ds. A. Verschuure; Nijkerk 9.30 uur ds. J. Schipper en 14.30 uur ds. F. Mulder; Nisse 15.30 uur ds. C.J. Meeuse; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur (H.D.) ds. A. Schot; Oosterend 10.00 uur ds. A. Vermeij; Oostkapelle 9.30 en 16.00 uur ds. G.J. van Aalst; Opheusden 10.00 (H.D.) en 17.30 uur ds. W. Mouw; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. J. van Rijswijk; Ouddorp 9.30 en 18.30 uur ds. G. Pater; Oude-Tonge 15.00 uur ds. P.D. den Haan; Poederloijen 14.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Poortugaal 9.30 (H.A.) en 16.00 uur (H.D.) ds. A. Verschuure; Puttershoek 10.00 uur ds. C. Harinck en 15.00 uur ds. H.J. Agteresch; Rhenen 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. G.W.S. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 14.30 uur ds. G.J. Baan; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 (openb. bel.) en 18.30 uur ds. J. van Laar; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. S.W. Janse; Rotterdam-Alexanderpolder 19.00 uur ds. C.

Sonneveld; Rotterdam-Centrum 10.00 uur ds. H. Paul; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 en 16.30 uur ds. G. Hoogerland; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 16.30 uur ds. G.J. Baan; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. M. Blok; Scherpenzeel 10.30 uur ds. K. Boeder en 18.30 uur ds. M. Joosse; Sint Annaland 14.30 uur ds. H. Hofman; Sliedrecht 11.30 en 18.30 uur ds. A.T. Huijser; Soest 9.30 uur ds. B. van der Heiden en 15.30 uur ds. W.A. Zondag; Stolwijk 19.00 uur ds. J.J. van Eckeveld; Terwolde - De Vecht 9.30 en 14.30 uur (H.D.) ds. A.P. Baaijens; Tholen 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. P.D. den Haan; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. P. Mulder; Utrecht 13.00 en 18.30 uur ds. W. Harinck; Veen 9.30 en 18.00 uur ds. E. Bakker; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur (H.D.) ds. B. Labee; Vlissingen 9.30 (H.D.) en 16.00 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Waarde 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Werkendam 10.00 (H.D.) en 18.00 uur ds. H.J. Agteresch; Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. J. de Kok; Westzaan 16.30 uur ds. K. Boeder; Wierden 15.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Wolphaartsdijk 9.30 en 18.00 uur ds. M. Karens; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 en 15.30 uur stud. G.P. van Nieuw Amerongen; Zoetermeer 19.00 uur ds. M.H. Schot; Zwijndrecht 9.30 en 17.00 uur ds. H.E.P. Fortuijn; Zwolle 15.00 uur ds. G. van Manen.

DINSDAG 7 MEI 2019

Aalst 19.30 uur ds. A. Verschuure; Dirksland 19.30 uur ds. K. Boeder; Ede 14.00 (huw.bev.) en 19.30 uur ds. M. Joosse; Krabbendijke 19.30 uur ds. A.B. van der Heiden; Oosterland 19.30 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Poederloijen 19.30 uur ds. J. van Laar; Spijkenisse 19.45 uur ds. G. van Manen.

WOENSDAG 8 MEI 2019

Amsterdam 19.30 uur ds. J.J. van Eckeveld; Barendrecht 19.30 uur ds. G. Beens;

Berkenwoude 19.30 uur ds. J.J. Tanis; Ermelo 19.30 uur ds. J.B. Huisman; Hilversum 19.45 uur ds. M.T. Al-Chalabi; Hoofddorp 19.45 uur ds. P. Mulder; Kampen 16.00 uur (huw.bev.) ds. D.W. Tuinier; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. M. Joosse; Kortgene 19.30 uur ds. A. Schot; Krimpen a/d IJssel 19.30 uur (bidstond) ds. G.J. van Aalst; Melissant 19.30 uur ds. C. van Ruitenburg; Nisse 19.30 uur ds. F. Mulder; Ooltgensplaat 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Oude-Tonge 19.30 uur ds. J. Schipper; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. C.J. Meeuse; Scherpenzeel 19.30 uur ds. G. Pater; Uddel 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Veenendaal 13.30 uur (huw.bev.) ds. B. Labee.

DONDERDAG 9 MEI 2019

Aalst 14.00 uur (huw.bev.) ds. M.T. Al-Chalabi; Bodegraven 19.30 uur ds. J.W. Verweij; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. S. Maljaars; Genemuiden 19.30 uur (GBS-dienst) ds. G.J.N. Moens; Gorinchem 19.30 uur (GBS-dienst) ds. A.T. Huijsen; 's-Gravenzande 19.45 uur ds. W. Visscher; Herkingen 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Nieuwer ter Aa 19.30 uur ds. W.J. Karels; Oud-Beijerland 19.30 uur (voor de zending) ds. H.J. Agteresch; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. A. Schreuder; Stolwijk 19.30 uur ds. C. Hogchem; Terwolde - De Vecht 11.00 uur (huw.bev.) ds. A. Schreuder; Waardenburg 19.30 uur (openb. bel.) ds. G. Pater; Yerseke 14.30 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen; Zwolle 19.30 uur ds. S.W. Janse.

VRIJDAG 10 MEI 2019

Barneveld-Zuid 15.15 uur (huw.bev.) ds. J. van Laar; De Valk-Wekerom 13.15 (huw.bev.) en 15.30 uur (huw.bev.) ds. B.J. van Boven; Nunspeet 14.15 uur (huw.bev.) ds. A. Schot; Veen 14.30 uur (huw.bev.) ds. E. Bakker; Veenendaal 14.00 uur (huw.bev.) ds. B. Labee; Yerseke 14.00 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen.

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 5 MEI 2019

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.00 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 I) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 12.00 uur (Bijbeluur) evang. S. de Visser en 16.00 uur leesdienst; Merksem (Jaak de Boeckstraat 21-23, Merksem) 10.00 en 13.00 (Bijbeluur) en 16.30 uur evang. A. van Setten; Tilburg (Offenbachstraat 105) 11.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

EVANGELISATIEPOSTEN

Alkmaar:
Evangelisatiepost 'Bij de Bron', Willem Buytewechstraat 2, 1816 GL Alkmaar; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.
U bent hartelijk welkom op onze post.

Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag van 11.00 – 15.00 uur.
Tel. 072-5129195 email info@bijdebronalkmaar.nl website www.bijdebronalkmaar.nl

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman. Evangelisatiepost 'Bij Simon de Looier'; Looiersgracht 70-72, 1016 VT Amsterdam. Tel. 020-6227742 / 06-83571391 Website: www.bijsimondelooier.nl Informatie: amsterdam@bijbelcentrum.nl Samenkomsten zondags 10:30 uur en 17:00 uur.
U bent hartelijk welkom in onze evangelisatiepost.
Openingstijden: dinsdag t/m zaterdag 10:00-12:00 en 12:30-15:30 uur.
Verenigingen en kerkenraden kunnen bij ons boeken kopen.
U steunt daarmee het evangelisatiewerk in Amsterdam.
Voor informatie en bestellingen: Mevr. A.G. Aangeenbrug-Westerink: boeken@bijsimondelooier.nl

Breda:

Inloopcentrum 'De Lichtboei', Vriesdongen 1, Breda
Contactadres: info@inloopdelichtboei.nl
Openingstijden: dinsdag en zaterdag 10.00-12.30 uur
Voor actuele informatie: www.inloopdelichtboei.nl

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.
Inloophuis de Hoeksteen: Kolhoopstraat 24, Emmen. Openingstijden: elke dinsdag, donderdag, vrijdag en zaterdagmiddag van 13:30 tot 16:30 uur. Tel. 0591 - 653915
www.inloophuisdehoeksteen.nl

Den Haag:

Inloopcentrum 'Het Kompas', Apeldoornse laan 228, Den Haag
De openingstijden van de inloop zijn op dinsdag, vrijdag en zaterdag van 10.30 uur tot 15.30 uur; tussen de middag is de inloop gesloten van 12.30 tot 13.30 uur.
De inloop is op woensdag en donderdag geopend van 10.30 tot 12.30 uur, soms ook op donderdagmiddag. U bent van harte welkom. Nadere informatie: www.inloophuisshetkompas.nl; u kunt ons ook bellen 070 2050008.
Per e-mail: denhaag@bijbelcentrum.nl

Leeuwarden:

Evangelist S. de Visser; kerkgebouw Achter de Hoven 2-c; samenkomsten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.
Op vakantie in Friesland? Welkom in onze inloop, die geopend is op donderdag, vrijdag en zaterdag van 11.00 tot 15.00 uur. Bekijk

ook eens onze site:
www.inloophuisachterdehoven.nl

Merksem:

Evangelist A. van Setten; protestants centrum "De Bron", Jaak de Boeckstraat 21-23; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 16.30 uur.
U bent ook hartelijk welkom in het inloophuis, geopend van dinsdag t/m donderdag van 13.00-16.00 uur.

Rotterdam:

Inloop- en Bijbelcentrum 'In de Gouwstraat', Gouwstraat 36-b, Rotterdam-Charlois.
Kom eens langs, u bent hartelijk welkom. De inloop is geopend van dinsdag tot en met zaterdag tussen 10.00 en 16.00 uur.

Tilburg:

Evangelist H.J. van den Boogaart; Kerkruimte: Offenbachstraat 105 Tilburg; samenkomsten iedere zondag om 10.00 en 18.30 u.
Het inloopcentrum: Het Kruispunt, is geopend op di, wo en do van 14.00-17.00 u. Vr. van 10.00-15.00 u. U bent van harte welkom.

Utrecht/Leidsche Rijn:

Bijbelcentrum 'De Hoeksteen', Monarchvliedlaan 200, Utrecht
Wilt u meer weten over ons werk in de wijk Leidsche Rijn? Kijk dan eens op onze website www.hoeksteen-leidscherijn.nl

**WANNEER WE GEEN
HAAST MAKEN MET ONZE
BEKERING, ZIJN WE ALS
EEN MAN DIE SLAAPT OP
EEN LEK SCHIP.
ELK MOMENT LOOPT ER
WATER IN HET SCHIP,
TOTDAT HET VOL IS EN
WEGZINKT NAAR DE
BODEM VAN DE ZEE.**

THOMAS BOSTON

Na het plotseling overlijden van mijn lieve vrouw, onze moeder en oma

Tonia Stolk - Zwaal

was het hartverwarmend om te ervaren dat er zovelen met ons meeleefden.
Het heeft ons veel steun en troost gegeven.
Wij willen u hier dan ook hartelijk voor bedanken.

C.P. Stolk
Kinderen en kleinkinderen

Bergschenhoek, april 2019

Woudenberg/Scherpenzeel. Te huur op mini-camping "Klein Oudenhorst": 10-persoons vakantiehuisje (rolstoel-toegankelijk), sta-caravans en kampeerplaatsen. Tel: 0343-481558 / 0640023232 www.kleinoudenhorst.nl

Geeft u leiding op een vereniging?

Heeft u last van spanning bij spreken voor een groep? Wilt u uw spanning verminderen? Geef u op voor de trainingsdag **Met meer vertrouwen voor de groep** op 9 mei in Ermelo, 16 mei in Geldermalsen of 11 juni in Tholen.

Meer informatie:
info@baaijmelis.nl
0621 479 212.

*Laatste
mogelijkheid!*

Apeldoorn. De Wierse 1: Uitgebouwde hoekwoning met kelder. Perc. 245 m2; 6 sl.k., achtertuin met carport.
Vr.pr. vanaf € 298.500 k.k.
Inl. Rodenburg makelaars, 055 5268268.

Vakantie Oostenrijk. Te huur: luxe chalet en appartementen, 2-9 pers., in omg. Saalbach-Hinterglemm / Zell am See.
Info: 0180-322181 / 06-51166845.
www.vakantieindebergen.nl

www.villaweijpoort.nl
Bijeenkomsten, zakelijk en privé.
Nieuwerbrug. Midden in het Groene Hart van Holland. Laat u verrassen!

Het grootste assortiment PVC vloeren!
Nieuw! De Hollandse Biesbosch Collectie
DE VLOERENKONING.NL 06-19557166
Gratis advies en prijsopgave aan huis.

De GEZELLIGHEID van de camping, de privacy van een landhuis, de luxe van thuis, **Bergzicht, 8 pers.**
www.zalmenhuis.nl, 06-51781723.
De weken 29, 34 en 35 zijn nog beschikbaar.

Ons mooi **ruim chalet te huur** met veranda op camping Wolfskuylen, 8 pers., week 31, 32 en 33 bezet.
Tel. 0514-541210 of 0622981169

T.H. 16 t/m 30 aug. ruime woning 6 p. buiten dorp W'dam, bij nat. park "de Biesbosch". Inl.: 0651-370395

Te huur in Rijssen-Holten, vakantiebungalow voor 6 pers.
Tel. 0622600529

Prachtige PIANO'S wit/zw v.a. €695, gestemd bezorging, 06-83348535 | Nipius | instru.nl

Op vakantie v.a. € 175 p.w. > naar Ommen/Bergzicht of Hardenberg/De Klimberg/Vechtvallei of Kl. Belties/Terschelling Profiteer! Tel. 0512-516096 of zie www.vdsluisvakanties.nl

Bruinisse: Boek nu uw vakantie op onze gezellige camping! Nieuw sanitair! Safaritent/stacaravan/kampeerplaats/seizoensplaats/jaarplaats.
www.dewelblok.nl Tel 0111-482523

Nog enkele plaatsen **ISRAELREIS** DV 20-24 mei, €425,- Jeruzalem, Dode Zee, Galilea. Zion Reizen. Tel. 06 20857531.

Te huur in 's-Gravenpolder **HOEKWONING MET GARAGE** 5 slaapkamers, met vernieuwde keuken, badkamer en toilet. Perceel 235 m2, inhoud 316 m3. Beschikbaar per 1 juli. Ligusterstraat 10. Voor meer informatie en/of afspraak voor bezichtiging: 06-39539367.

Annette van Maaren (Msc.)
Reformatisch Psycholoog

Haastrecht Oudewater
Montfoort Gouda
0348-558000 of 06-42504158
www.phhaastrecht.nl

Psychologische Hulpverlening

Zoekt u een mediator of organisatie-adviseur?

Bel: 06 - 53868881

www.bvissermediation.nl
www.bvisserconsultancy.nl

Bestel de CD 'Zijn grote wonderwerken'

Honderden Urker kinderen zingen voor Stichting Bethlehem.

Een uitgave van Zondagsschool Eben-Haëzer, Ger. Gemeente in Ned. en de Ger. Gemeente te Urk.
Bel (0527) 688 661 of bestel via www.stichtingbethlehem.nl/cd

€13⁹⁵
incl. verzending

Zijn grote wonderwerken...

Mogen we ook op uw steun rekenen?

Organisatie F. de Vries
Honderden Urker zondagsschoolkinderen zingen voor Stichting Bethlehem.

Bethlehem

from bread to the Bread

Bestellen kan via www.stichtingbethlehem.nl/CD

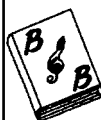
Watermill

Oplossingsgerichte advocaten voor ondernemers

- > Zakelijke conflicten
- > Overnames en participaties
- > Contracten en samenwerkingen
- > Aansprakelijkheidskwesties

Watermill.nl/legal
030 - 307 4910

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM
Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20
www.boekhandelvanderboom.nl

IMPORTEREN UIT CHINA?

www.3sichina.com

Lokaal kwaliteitscontrole

HBO-OPLEIDING THEOLOGIE

HBO-opleiding **Godsdienstleraar** volgen? De Bijbel lezen in de **grondtalen**?

Voorlichting wordt gegeven op DV.

Woensdag 15 mei a.s. aanvang **19.30 uur**

voorlichting over de cursus Grieks te Gouda

Donderdag 16 mei a.s. aanvang **19.30 uur**

voorlichting over de hbo-opleiding Godsdienstleraar

Woensdag 29 mei a.s. aanvang **19.00 uur**

voorlichting over alle hbo-opleidingen (basisprogramma Theologie, opleiding tot godsdienstleraar of pastoraal werker)

Voor bevoegde docenten en studenten met een PDG zijn aantrekkelijke vrijstellingen mogelijk!

Van harte welkom!
Persoonlijk - Kleinschalig - Betrokken

CURSUS GODSDIENSTONDERWIJS

NIEUWE BOEKEN - ZOJUIST VERSCHENEN

DS. W. HARINCK
**Verborgen zegen
in beproeving
en kruis**

De Bijbel spreekt vaak over beproeving en kruisdragen. Luisterend naar de Schrift en stemmen uit het verleden schrijft de auteur over dit tere en praktische onderwerp.
gebonden | 33129568
119 blz. | € 14,90

DS. H. HOFMAN
**Onder het
Woord**

Gedachten over de prediking.
De auteur gaat op een aansprekende manier in op diverse aspecten van de zondag, de kerkgang, de preek en de wisselwerking van prediker en hoorder.
gebonden | 33129636
123 blz. | € 12,90

DS. J. VAN LAAR (RED.)
Ziedaar water

De betekenis van de Heilige Doop.
Dit boek is bedoeld om met name (jonge) ouders een handreiking te geven in het bijbelse verstaan van de Doop.
Met gespreksvragen.
paperback | 33129667
135 blz. | € 9,90

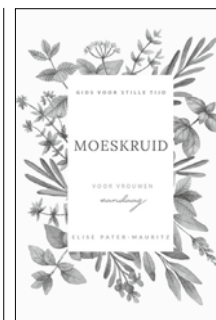
J. MASTENBROEK
**Moeders in
Israël**

Uit het leven van acht godvrezende vrouwen.
De auteur laat het licht vallen op het eenvoudige, bevindelijke Gods-werk in het leven van vrouwen die de Heere vreesden.
gebonden | 33129650
133 blz. | € 14,90

DS. W.A. ZONDAG
**Met woord en
daad**

Bijbelstudies over Jakobus.
Het boek Jakobus bevat een schat aan levenslessen. Het zijn wijsheden voor het leven die deze broer van de Heere Jezus heeft nagelaten. Met gespreksvragen.
paperback | 33129711
187 blz. | € 14,90

ELISE PATER-MAURITZ
Moeskruid

Gids voor stille tijd voor vrouwen vandaag.
Elise Pater wil een handreiking bieden voor de invulling van onze stille tijd. Ze geeft hiervoor een praktische uitwerking.
paperback | 33129681
163 blz. | € 13,50

Den Hertog uitgeverij

AL ONZE UITGAVEN ZIJN OOK IN UW BOEKHANDEL VERKRIJGBAAR
Elzenkade 6 - Houten Tel. (030) 637 34 34 www.hertog.nl
Postbus 150, 3990 DD Houten E-mail: boeken@hertog.nl info: www.uitgeverijdenhertog.nl

KOSTER

EEN ZORGZAME BEGRAFENIS

Scherpenzeel / Barneveld e.o. (24/7):
033 277 0555

Tarieven en gratis wilsbeschikking op:
kosterbegrafenisonderneming.nl

CAMPING EN CHALET PARK

"DE VERBORGEN HOEK"

Kom kamperen in FRIESLAND of huur
CHALET of compleet ingerichte
LODGETENT bij de FRIESE MEREN
www.deverborgenehoek.nl 0514-602065

VAN STAVEREN

Begrafenisverzorging

Met aandacht, zorg en respect
Dag en nacht bereikbaar **0172 23 33 38**
vanstaverenbegrafenisverzorging.nl

Begrafenisonderneming Treur

Kroostweg 22
3704 ED Zeist
030 692 42 58
06 573 156 89
info@begrafenisondernemingtreur.nl
www.begrafenisondernemingtreur.nl

NU OOK IN DE HOEKSCHE WAARD

VAN WAGENINGEN

BEGRAFENISVERZORGING

Na ruim 50 jaar als familiebedrijf op
Goeree-Overflakkee werkzaam te zijn
geweest willen wij onze activiteiten
uitbreiden naar de Hoeksche Waard.

Ons familiebedrijf kenmerkt zich door betrokkenheid,
betrouwbaarheid en persoonlijk contact.
Wij verzorgen alleen begrafenissen.

Voor informatie:
J. van Wageningen
Westdijk 31, 3244 BM Nieuwe Tonge
Telefoon 0187 651616 Mobiel 06 53241569
www.begrafenisverzorgingvanwageningen.nl

sinds 1973

VAN MANEN

meesterlijke interieurs

kerkbanken | kerkstoelen | kansels
bankstoffering | doopvonts | lessenaars
collectezakken | liturgieborden
www.meesterlijke-interieurs.nl

Vakantiewoning **Haus Irmgard**

Geschikt voor groepen tot 30 pers.
Duitsland, Hunsrück.
0049 (0)1733912483
www.hausirmgard.nl

Uw woning in Veenendaal, Achterberg, Rhenen, Renswoude, Ederveen of omgeving goed verkopen?

Maak een vrijblijvende afspraak
voor een gratis verkoopadvies met
waardebepaling en scherpe offerte!

BURGLAND Makelaars

Zandstraat 61
3901 CK Veenendaal
0318-628412
www.burglandmakelaars.nl
info@burglandveenendaal.nl

HARKES

Begrafenissen

Voorofscheweg 15a
2771 MA Boskoop
harkesbegrafenissen.nl
0172 - 21 21 22

WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

De Verrassing Bungalowpark

**Welkom
terug op
ons park!**

**Al 60 jaar
verrassend op Texel!**

www.deverrassing.nl | 0222 31 89 06

HUIB RUIJGROK

ERFRECHT & NALATENSCHAPPEN

Juridisch advies en administratieve en praktische hulp bij:

- nalatenschappen
- testamenten
- erfbelasting
- executele en
conflictbemiddeling

Burg. Houtkoperweg 7 4033 BJ Lienden
T 0344 745 104 M 06 19452290
info@huibruijgrok.nl www.huibruijgrok.nl

begrafenisverzorging Den Hollander

- Alleen begrafenissen
- Opbaarmogelijkheden in een door u
gewenst rouwcentrum of thuis met koeling
- Dag en nacht bereikbaar

Mozartlaan 13
3131ES Vlaardingen
010 - 460 05 09
info@tdenh.nl
www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Goedeboeken nieuw en tweedehands Kerkbuurt 30, Sliedrecht 0184-769003 www.goedeboeken.nl

Praktijk den Uijl

**biedt hulp vanuit een Bijbelse visie
aan kinderen, jongeren
en volwassenen bij o.a:**

- Verlies- en
rouwverwerking
- Seksueel misbruik
en seksverslaving
- Opvoedingsvragen
en opvoedings-
ondersteuning
- Laag zelfbeeld
en faalangst
- Problemen binnen
huwelijk, gezin
en/of relatie
- Weinig
zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen
en burn-out
- Vragen rondom
persoonlijkheid
en gedrag
- Talent en
hoogbegaafd
- Andere problemen
waar u mee 'zit' en
over wilt spreken

**Veelal worden de gesprekken (gedeeltelijk)
vergoed vanuit de aanvullende verzekering.
Informeert hiervoor bij uw zorgverzekeraar.**

Praktijk den Uijl

psychosociale hulpverlening
& contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 43 85 85 08
info@praktijkdenuijl.nl

Gesprekslocaties in Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke
www.praktijkdenuijl.nl

Boekhandel De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355
www.boekhandeldezonnebloem.nl

Tegels... als geen ander

Ook bij Kroon
TEGEL-OUTLET
veel keuze, vanaf
€ 3,95 / m²

Vloertegels en wandtegels
Meer dan duizend soorten
Vakkundig advies en gelegd
Vloerverwarming
Altijd scherpe prijzen

KROON
VLOEREN IN STEEN

Energieweg 8c, Meerkerk | tel. 0183-354225 | www.kroonvloereninsteen.nl

BBV Barneveldse
Begravenis
Vereniging

voor een eervolle, eenvoudige
verzorging van begravenissen
in Barneveld en omstreken

- eigen personeel
- vervoer van en naar alle plaatsen
- dag en nacht te ontbieden
- levering van grafstenen
- laatste wilsbeschikking
- drukwerk
- opgave van lidmaatschap
- geen crematie

Zr. J.H.D. Vermeulenstraat 5
3774 JW Kootwijkerbroek
(0342) 44 18 12
www.barneveldsebegraafvereniging.nl

dhr. G. de Groot
(06) 50 21 72 55

**ROEMEENSE PANFLUITEN,
BLOKFLUITEN, MUZIEKSTAN-
DAARDS EN NOG VEEL MEER!**

R. Mulder - Staphorst
06-12610628 of 0522-474256
www.muldermuziekinstrumenten.nl

Van Horssen bv BOEKHANDEL & UITGEVERIJ

Dorpsstraat 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 - info@van-horssen.com
www.van-horssen.com

Het juiste adres voor:
Bijbels, Theologische boeken, Leesboeken
voor jong en oud, Voordeelboeken,
Tweedehands, CD's en bladmuziek.

ES Vakanties
Vakanties in eigen sfeer

Voordelig met het hele gezin in
eigen sfeer naar zon, water en
bergen? Vanaf € 495,- per week staat
uw **stacaravan in Oostenrijk** klaar.
Nederlandstalige kerkdiensten en
animatieteam voor jong en oud.
Info: www.es-vakanties.nl
of bel: 055 3030083.

www.derooboeken.nl
Vanaf NU al uw bestellingen
GRATIS verzonden (binnen Ned.)

**Psychologenpraktijk
Brouwer**

- Onderzoek
- Advies
- Begeleiding
- Behandeling

**Hulpverlening aan kinderen,
jongeren en volwassenen**

Bij o.a.: ADHD • angst • burn-out •
depressie • faalangst • fobie •
gedragsproblemen • identiteitspro-
blemen • lichamelijke spannings-
klachten • negatief zelfbeeld •
onzekerheid • opvoedingsproble-
men • paniek • piekeren • PDD-
NOS • relatieproblemen • slaap-
problemen • somberheid • span-
ning • stress • syndroom van
Asperger.

Voor verdere informatie en aanmelding:
T 0180 - 42 69 55
E info@psychbrouwer.nl
I www.psychbrouwer.nl

Vestigingen in Ridderkerk, Barneveld en Meteren

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

**Stolk
orgels**

NIEUWERKERK A/D IJSSEL
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52
www.stolkorgels.nl

Krabbedijkje
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

Colofon

De Saambinder
Kerkelijk weekblad van de
Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofredacteur: ds. G.J. van Aalst

Redacteuren: ds. B. Labee, J. van't Hul

Redactiesecretaris: J. van't Hul

Bijdragen van medewerkers
ds. G.J. van Aalst
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
T 0186-576990
E givanaalst@kliksafe.nl

**Boeken ter recensie en vragen voor
rubriek "Vraag en antwoord"**
ds. B. Labee
Kerkewijk 115a, 3904 JA Veenendaal
T 0318-51 35 97
E b.labee@kliksafe.nl

**Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk),
berichten en meditaties:**

J. van't Hul
Lierdererf 19, 7364 BD Lieren
T 0651-622260
E jvthul@kliksafe.nl

**Aanlevertijd van kerknieuws en berich-
ten: uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.**

**Opgaven kerkdiensten
en beroepingswerk**
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening,
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan
Verloop drukkerij
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
T 078-6912899
E saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen uiterlijk donderdag
vóór de week van verschijning aangele-
verd te zijn. Rouwadvertenties uiterlijk
maandagmorgen 9 uur.

Advertenties € 1,35 per mm.
Familieberichten € 0,45 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie
Adreswijzigingen enz. aan:
Bureau voor Kerkelijke Dienstverlening
postbus 608, 3440 AP Woerden
T 0348-489900
E saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden
IBAN: NL11 INGB 0000 0643 27 t.n.v. De
Saambinder-abonnementen te Woerden.

**Abonnementsprijzen
(bij vooruitbetaling):**
voor Nederland: € 14,50 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober)

voor het buitenland*: € 150,00 per jaar
* afwijkend tarief voor:
Canada: \$ 165, USA: \$ 140

Correspondentieadres Noord-Amerika
Mr. A.M. Berman
3340 Culp Rd. Unit 11
Vineland Stn. ON LOR 2E0
T 905 562 1331
E amberman47@gmail.com

De redactie behoudt zich het recht voor
ingezonden bijdragen, kerknieuws, berich-
ten en advertenties zonder overleg aan te
passen, in te korten of zonder opgave van
reden niet te plaatsen.

De redactie aanvaardt geen enkele aan-
sprakelijkheid betreffende de inhoud van
de advertenties en de (recensies van de)
aangekondigde boeken.

Ds. Labee over:

Preken en lezen vanuit de Heidelberg

Waarom wordt vrijwel alleen de Heidelbergse Catechismus gepreikt en nauwelijks de Nederlandse Geloofsbelijdenis of de Dordtse Leeregels? Hoe moeten we omgaan met (oudere) leespreken van de Heidelberg die uitspraken bevatten die we anno 2019 anders moeten formuleren?

Opdracht

De eerste vraagsteller verwijzen we naar artikel 68 van de Dordtse Kerkorde: 'De dienaars zullen alomme des zondags, ordinaarlijk in de namiddagse predikatie, de somma der christelijke leer in de Catechismus, die tegenwoordig in de Nederlandse kerken aangenomen is, vervat, kortelijk uitleggen, alzo, dat dezelve jaarlijks mag geëindigd worden, volgende de afdeling van de Catechismus zelve daarop gemaakt'. De bekende synode van 1618/1619 heeft daarmee een duidelijke, bewuste keuze gemaakt voor dít belijdenisgeschrift. Anders dan de Nederlandse Geloofsbelijdenis en de Dordtse Leeregels is de Heidelbergse Catechismus een samenvatting van de *hele* christelijke religie. De synode wilde dat er één keer per zondag over deze catechismus zou worden gepreikt, ook al waren er maar weinig toehoorders en al kwam het voor dat de predikant alleen voor zijn eigen gezin moest preken!

Omdat de catechismusprediking een onderwijzend karakter draagt, bepaalde de synode dat zij kort, duidelijk en eenvoudig moest zijn. Verder moest er een 'hele' zondag worden gepreikt zodat het troostboek jaarlijks geheel aan de orde kwam. De invoering van de catechismusprediking vond aanvankelijk vooral tegenkanting bij de remonstranten. Zij noemden de

catechismus een menselijk boek dat niet met Gods Woord gelijk gesteld mocht worden. In dat licht lopen er vandaag heel wat 'remonstranten' in kerkelijk Jeruzalem... Maar in de kerk des Heeren is het troostboek altijd zeer geliefd geweest en gebleven. Ordinaarlijk (gewoonlijk) zal dus de middag- of avonddienst een leerdienst zijn vanuit de Heidelberg. Onze 'Zeeuwse' gemeenten lijken daarbij het meest de letter van de Dordtse Kerkorde te volgen omdat vrijwel overal daadwerkelijk zondag 1 op de eerste zondag etc. aan de orde komt.

Om de beide andere (vaak onbekende) Formulieren van Enigheid wat dichterbij de leden te brengen, wordt hier en daar een tussentijdse preken-serie gehouden (zondags of door de week) over deze belijdenisgeschriften. Maar vervolgens keren we in onze gemeentekring weer terug naar ons leer- en troostboek. Het structureel verminderen van de prediking vanuit de Heidelberg is een zorgelijk signaal!

Opgave

De tweede vraagsteller tobt er weleens over dat met name de 'oudere' verklaringen, gebruikt in de leesdiensten, vragen oproepen. Zo werd - net in de periode dat 'me too' overal ter sprake kwam - bij zondag 39 gesproken over de 'mantel der liefde'. De gemeente werd niet opgeroepen om alle fouten en zonden goed te keuren maar wel om de genoemde 'mantel' te gebruiken...

Hoewel we hierop niet een helemaal sluitend antwoord kunnen geven, toch enkele zaken ter overweging. Allereerst, het is een goed gebruik om niet in de overgeleverde preken te gaan knoeien. Vervolgens wordt de gemeente nadrukkelijk geconfronteerd met het ontbreken van een eigen dienaar des Woord. Onze leesdiensten zijn gebrekkige hulpmiddelen en het gebed om meer dienaren voor de oogst mag een (vacante) gemeente niet overslaan. Als derde, een kerkenraad kan in voorkomende gevallen een 'kort' stukje tekst over een mogelijk misverstand opnemen in de kerkbode. Tenslotte, deze dingen moeten een kerkenraad aansporen om met wijsheid een catechismusverklaring te zoeken. Er is gelukkig veel keus. Allereerst geve de Heere gebed voor zovelen die met deze dingen te maken hebben.

Heidelberg

VRAAG?

Heb jij/hebt u ook een vraag? Mogelijke vragen over onderwerpen binnen de doelstelling van De Saambinder kun jij/kunt u mailen naar ds. B. Labee of hem per post toezenden (zie colofon). Er volgt - zo mogelijk - altijd een reactie.

Echter alleen als de redactie het waardevol acht voor de lezers, volgt een antwoord op jouw/uw vraag in een nummer van De Saambinder.

Graag wel wat geduld. Er liggen nog tientallen vragen op een reactie te wachten.